

Översiktstabell Europeiska Tillgänglighetslagen Accessibility Act i svensk prop.

Efter mer än 10 års förarbete beslutade EU om Europaparlamentets och rådet direktiv 2019/882 av den 17 april 2019 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (på engelska kallat **European Accessibility Act, EAA**). Direktivet skulle varit infört i nationell lag senast den 28 juni 2022. Den 22 december 2022 överlämnade regeringen propositionen Genomförande av tillgänglighetsdirektivet (prop 2022/23:42) till riksdagen.

Nedanstående tabell innehåller en snabb översiktlig genomgång av direktivets artiklar och dess motsvarighet i propositionen, men utan detaljer. Uppställningen är inspirerad av [bilaga 6 i betänkandet Tillgänglighetsdirektivet SOU 2021:44](#) där det framkommer att flera stycken saknar motsvarighet i betänkandets förslag. I tabellen finns även ibland jämförelse med [Danmark som redan infört motsvarande lag](#) och tagit de flesta formuleringar direkt från direktivet. Regeringen har valt att göra stora förändringar jämfört med originalet vilket gör att det är mycket svårt att bedöma effekter. Några gulmarkerade skillnader behöver uppmärksammas.

Tabell Översiktlig jämförelse mellan direktivet och proposition (ej detaljer).

Artikel i direktivet	Proposition 2022/23:42	Kommentar
Titel	Lag om vissa produkters och tjänsters tillgänglighet.	Överensstämmer inte med direktivet: Lag om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster . Starkt begränsande av innehåll och förståelsen för direktivet.
Träder i kraft	28 juni 2025	Jfr Direktivet och Danmark där lagen trädde i kraft i enlighet med direktivet 28 juni 2022
Bilagor med krav	Saknas	Direktivet bilagor, framför allt bilaga I och V innehåller de tillgänglighetskrav som hela direktivet handlar om. De saknas helt i prop. – regeringen verkar istället ha tänkt att de ska utse myndigheter som har möjlighet att utfärda föreskrifter. Eftersom kraven ska tillämpas 28 juni 2025 riskerar svenska

		myndigheter och företag bli mycket försenade i förberedelserna jämfört med andra medlemsstater som har genomfört lagar med bilagorna, ex Danmark.
1	1 § (delvis)	Skillnader finns. Allvarligast: Direktivet handlar om tillgänglighetskrav generellt, inte till "vissa" produkter/tjänster.
2 tillämpning	3, 4, 5 § (delvis)	Direktivet om tillämpningsområdet indelat i 1) produkter och 2) tjänster på marknaden 28 juni 2025 3) Nödkommunikation nödnumret 112 4) Undantag som rör webb och appar 5) undantag som rör direktiv/förordning om upphovsrätt. Prop delat in i tre paragrafer, men nödkommunikation 112 saknas i lagen . Undantagen i 5 § är fler i direktivet, kopplat till sånt som publicerat före 28 juni 2025. Kopplat till att regeringen verkar göra annan tolkning av när lagen ska träda ikraft.
3 definitioner	2 § (delvis)	Direktivet har 44 definitioner, vissa med koppling till EU-direktiv Prop Ord och uttryck 32 som inte överensstämmer med direktivet, olika ord och uttryck samt även stora skillnader i text. Till exempel e-bok beskrivs både i skälen och i artikel 3 i direktivet står det i definition 41; <i>e-bok och ändamålsenlig programvara</i> : en tjänst som inbegriper tillhandahållande av digitala filer som innehåller en elektronisk version av en bok som en person kan disponera, navigera i, läsa och använda, samt den särskilda programvaran, inklusive tjänster för mobila enheter, inklusive mobila applikationer, för att disponera, navigera i, läsa och använda dessa digitala filer, och det omfattar inte programvara som omfattas av definitionen i led 42. (Definition 42 rör läsplatta). I prop artikel 2 står det; <i>e-bok</i> : tjänst som innefattar ett tillhandahållande av digitala filer som innehåller en elektronisk version av en bok som mestadels finns som text eller i grafisk form,

4 tillgänglighetskrav	6, 7, 8, 9, 10 § (delvis)	Direktivet har 9 stycken med hänvisning detaljer i bilagor med själva kraven – dvs tillgänglighetskraven som utgör huvudsakliga innehållet i direktivet. Prop § 6 innehåller 3 stycken om kraven utan hänvisning till bilaga, istället "tillämpliga rättsakter", 11-13, 15, 16 eller 25§ och föreskriftsrätt. Däremot finns detaljer om undantagen i direktivet inklusive § 14 och bilaga VI ett större utrymme och flyttas från bilagan till paragraf § 7 och 8, överensstämmelse med koppling till standarder direktivet § 15 och 25 flyttas till § 9 (trots att det är kraven i bilagorna som gäller oavsett när det finns standarder), undantag för mikroföretag § 10. Bilagor finns i dansk lag.
5 persontransporter	2 § (delvis)	Direktivet hänvisar till förordningarna (EG) nr 261/2004, (EG) nr 1107/2006, (EG) nr 1371/2007, (EU) nr 1177/2010 och (EU) nr 181/2011 och relevanta akter som antagits på grundval av direktiv 2008/57/EG.
6 Fri rörlighet	Oklart om motsvarighet	Direktivet: Medlemsstaterna får inte, av skäl som har att göra med tillgänglighetskraven, förhindra att produkter eller tjänster som överensstämmer med detta direktiv tillhandahålls på marknaden inom deras territorium. Enligt propositionen (sid 30 sista stycket) säger denna artikel att det är ett "fullharmoniseringsdirektiv" vilket i så fall skulle kunna ifrågasättas eftersom alla artiklar inte har motsvarighet i svensk lag, samt det finns begränsningar i tillämpning enligt propositionen kap 5.2 om förhållande till Tryckfrihetsförordningen och Yttrandefrihetsgrundlagen.
7 Tillverkare	11, 12, 13 ev 22, 23 § (delvis)	Direktivet innehåller 9 stycken. Prop kortare och indelad i flera olika paragrafer som alla hänvisar till föreskriftsrätt inte till krav i direktivet förutom när det gäller krav som rör CE-märkning (§12). Bland annat saknas text i direktivets artikel 7 som rör bruksanvisningar, säkerhetsföreskrifter, märkning som ska vara på ett språk som är tydligt och lättbegripligt för

		konsumenter och andra slutanvändare. Prop § 22 lyfter "information på ett språk som lätt kan förstås av myndigheten" Finns fler skillnader som kan behöva granskas närmare.
8 bemyndigad företrädare	14 § (delvis)	Direktivet handlar om fullmakt för tillverkare till så kallad bemyndigad företrädare och vad som gäller. Prop kortade med andra begrepp.
9 importörer	15, 16, 17, 18 ev 22, 23 § (delvis)	Direktivet innehåller 9 stycken. Prop har flera paragrafer som rör både importörer och distributörer även här hänvisning till föreskriftsrätt och det saknas betoning på dokument och av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter på ett språk som lätt kan förstås av konsumenterna och andra slutanvändare i medlemsstaten. Prop § 22 lyfter "information på ett språk som lätt kan förstås av myndigheten" Finns fler skillnader som kan behöva granskas närmare.
10 distributörer	15, 16, 17, 18 ev 22, 34 § (delvis)	Direktivet innehåller 6 stycken. Prop har flera paragrafer som rör både importörer och distributörer även här hänvisning till föreskriftsrätt och det saknas betoning på dokument och av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter på ett språk som lätt kan förstås av konsumenterna och andra slutanvändare i medlemsstaten. Prop § 22 lyfter "information på ett språk som lätt kan förstås av myndigheten" Finns fler skillnader som kan behöva granskas närmare.
11 Imp Distr samma Tillv	18 § (delvis)	Direktivet handlar om fall där importörer och distributörer ska ha samma skyldigheter som tillverkaren
12 Identifiera ekonomisk aktör	Oklart om motsvarighet	Direktivet handlar om identifiering av de ekonomiska aktörer som hanterar produkter.
13 tjänsteleverantörer	24, 25, 26 § samt 27 om e-böcker (delvis)	Direktivet innehåller 5 stycken med hänvisning till krav i direktivets bilaga V. Propositionen är indelad i flera paragrafer. Propositionen hänvisar inte till

		kraven utan till föreskriftsrätt samt undantag i propositionens § 7, utan att direktivet har någon sådan hänvisning i direktivets paragraf 13 som rör tjänster. Det finns ingen särskild paragraf om e-böcker i direktivet. Prop 27 § tar upp att den som ansvarar för innehållet i en e-bok ska säkerställa att tillgänglighetskraven uppfylls även om denne inte är en tjänsteleverantör, och gör ett undantag för bestämmelserna om sanktionsavgift.
14 grundläggande ändringar oprop. börda	7, 8 § (delvis)	Direktivet handlar om grundläggande ändringar och oproportionerligt stor börda. Prop har lyft fram denna del tidigare i lagen till § 7 och även lagt till bestämmelser som rör undantag i en bilaga i lagtext (däremot finns inte alla bilagor med själva tillgänglighetskraven i lagtext. Kraven ska komma i form av föreskrifter oklart om och när).
15 överensstämmelse	9 § (delvis)	Direktivet innehåller 4 stycken som handlar om presumtion om överensstämmelse och hänvisar till harmoniserade standarder eller tekniska specifikationer som kommissionen kan begära från standardiseringsorgan eller ta fram själva genom delegerade akter.
16 - 18 om CE-märkning	12, 13, 16 § (delvis)	Direktivet innehåller bestämmelser som rör CE-märkning som tycks ha placerats under skyldigheter för tillverkare, importörer och distributörer i prop. Prop hänvisar främst till andra bestämmelser.
19 produkter marknadskontroll	28, 29 § (delvis)	Direktivet § 19 om marknadskontroll av produkter är kortare än prop § 28 som innehåller detaljerade och svårbegripliga hänvisningar till annan reglering som rör marknadskontroll.
20 förfarande ej överensstämmer	21, 32, ev 35, 36§ (delvis)	Direktivet innehåller 8 stycken med förfaranden för produkter. Prop har slagit samman förfaranden för marknadskontroll och tillsyn, men till exempel skyldigheter att underrätta andra medlemsländer om produkter inte följer

		kraven nämns bara kort i §21. Oklart vilka artiklar i direktivet där prop § 35 om vitesföreläggande och 36 om stöd från polis gäller.
21 unionsförfarande	Regeringen finner att artikel 21 i tillgänglighetsdirektivet inte behöver regleras särskilt i den nya lagen. (sid 105 prop).	Direktivet innehåller beskrivning om unionsförfarande i fråga om skyddsåtgärder mellan medlemsländer.
22 formell brist. överensstämmelse produkter	Ev 19, 20, 21, 32, 33, 34, 35, 36 § (delvis)	Direktivet tar upp processen som rör brister med CE-märkning inklusive att produkten kan dras tillbaka från marknaden. Prop stora skillnader och andra texter kopplade till tillverkare, importörer och distributörer. Prop § 32 "Gemensamma bestämmelser för marknads kontroll och tillsyn" har en text om att "myndigheten besluta de förelägganden som behövs för att bristen ska avhjälpas", inte vilka. Oklart vilka artiklar i direktivet där prop § 35 om vitesföreläggande och 36 om stöd från polis gäller. Generellt svårt bedöma konsekvenser av de stora ändringar av placering och text för tillämpningen.
23 tjänsters överensstämmelse	30, 31, ev 32 33 34, 35 36 § (delvis)	Direktivet innehåller 2 delar som handlar om att kontrollera att tjänster överensstämmer med kraven i detta direktiv, uppföljning av klagomål, kontroll av nödvändiga korrigerande åtgärder samt tillsyn och att allmänheten har kännedom om kontrollen. Prop innehåller bara hänvisning till att regeringen ska utse tillsynsmyndighet och föreskriftsrätt. Oklart om prop §32-34 samt § 35 om vitesföreläggande och 36 om stöd från polis gäller.
24 Andra unionsakter	Saknas i svensk lag	Direktivet artikel 24.2 är central för hela det horisontella direktivet, nämligen att tillgänglighetskraven i bilagor ska kunna visa på överensstämmelse för obligatoriska tillgänglighetskrav som finns i upphandlingsdirektiven (för allt som ska användas av fysiska personer) och förordningen för strukturfonderna ¹ samt för kommande unionsakter med hänvisningar.

		<p>Förutom existerande direktiv och förordning finns koppling till flera nya EU-regleringar som förhandlas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Förslag till förordning om The deployment of Alternative Fuels Infrastructure (förhandling pågår): Artikel 13 nämner EAA - European Regulation on Rail Passenger Rights (adopted in 2021): Artikel 8, 9, 22, och 30 nämner EAA - Förslag till förordning om European Digital Identity (förhandling pågår): Artikel 15 nämner EAA - EAA referens i Europaparlamentets ändringsförslag i draft report on the AI Act and TEN-T Guidelines. - Förslag till direktiv om likabehandlingsorgan (under förhandling) omnämns i skälen och tillgänglighet i artikel. <p>Prop saknar formulering som motsvarar direktivet, till skillnad mot Danmark där den finns i artikel 52 dansk lag.</p>
25 Harmoniserade standarder	9 § (delvis)	Se tidigare kommentarer under direktivet § 4.
26 Delegerade akter	Oklart om motsvarighet	Direktivet handlar om möjligheten för kommissionen att anta delegerade akter vilket är bra att känna till.
27 Kommitté-förfarande	Ingen motsvarighet	Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Med hänsyn till de stora skillnaderna i den svenska lagen skulle det kanske ha behövts även nationellt.
28 Arbetsgrupp	Ingen motsvarighet	En arbetsgrupp för genomförande. Med hänsyn till de stora skillnaderna i den svenska lagen skulle det kanske ha behövts även nationellt. Det finns exempel i andra länder på sådana lösningar där även funktionsrättsorg. ingår.

29 Efterlevnad	Nästan ingen motsvarighet 41 § nämner överklagande	Direktivet handlar om möjligheter för konsumenter och/eller offentliga organ, privata sammanslutningar eller organisationer med legitimt intresse att vidta åtgärder i domstol eller myndighet. Propositionen har inte motsvarande text om klagorätt för konsumenter och organisationer. Finns i §55 dansk lag.
30 Sanktioner	37, 38, 39, 40 § (delvis)	Direktivet innehåller 5 stycken kort text bland annat om att "sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Dessa sanktioner ska också åtföljas av effektiva korrigerande åtgärder vid fall av bristande efterlevnad från den ekonomiska aktörens sida." Prop har helt annan text, bland annat att inte ta ut sanktioner i ringa fall och inget om både sanktion och korrigerig.
31 Införlivande	Sist i lagförslag ingen paragraf.	Direktivet handlar om när medlemsländerna ska införliva bestämmelser och underrätta kommissionen. Prop har text i slutet av lagförslag, inte i paragraf. OBS. olika tolkning av ikraftträdande 2022 i direktiv och Danmark men tillämpning 2025. Regeringen tolkar ikraftträdande 2025.
32 Övergångsbest.	Sist i lagförslaget efter paragrafer (delvis)	Direktivet har bestämmelser där vissa återfinns i text sist i lagförslag efter paragrafer i prop.
33 Rapporter	Ingen direkt motsvarighet.	Direktivet beskriver krav på medlemsländerna att rapportera om tillämpning av bestämmelserna till kommissionen, även möjligheter för organisationer.
34	Ej relevant i svensk lag	Direktivet träder i kraft 20 dagar efter publicering i official journal.
35	Ej relevant i svensk lag	Direktivet riktar sig till medlemsstaterna.

ⁱ Förhandskraven på tillgänglighet i strukturfonder har funnits länge. Inför den nya programperioden har reglerna som rör funktionsrätt och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning skärpts, samtidigt som kopplingen mellan den europeiska

[tillgänghetslagen, direktiv 2019/882](#) (se artikel 24) och strukturfonderna har förtydligats. I Sverige är det främst Socialfonden, däremot inte Regionalfonden, som har tillämpat regelverket som rör tillgänglighet.

Utkast